

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyon raporu (Millet Meclisi 1/557; Cumhuriyet Senatosu 1/936)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 749)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 7307*

7 . 1 . 1969

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 6 . 1 . 1969 tarihli 22 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Ferruh Bozbeyle
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 16 . 10 . 1968 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 16, 18, 12 . 1968, 3 ve 6 . 1 . 1969 tarihli 18, 19, 21 ve 22 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 749)

Geçici Komisyon raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Geçici Komisyonu
Esas No. 1/936
Karar No. 2*

20 . 1 . 1969

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 6 . 1 . 1969 tarihli 22 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı, Komisyonumuzun 20 Ocak 1969 tarihli Birleşiminde, Maliye Bakanı Cihat Bilgehan ve diğer temsilciler de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Memleketimizde uzun yıllardan beri emekli, dul ve yetim aylıkları arasında, emekli rejimlerinin değişmesinden dolayı zuhur eden farkların, aylıklara muayyen nisbetlerde zaim yapılması veya önceki kanunlara göre bağlanmış aylıkların yeni rejime göre yükseltilmesi suretiyle mümkün olduğu kadar giderilmesi sağlanmıştır.

Ancak, emekli, dul ve yetim aylıkları arasındaki farklar, sadece emekli rejimlerinin değişmesinden değil, daha önemli olarak barem derecelerinin yükseltilmesinden ve özel emeklilik hükümlerinin kabulünden meydana gelmiştir.

Tasarının gerekçesinde; birkaç yıldan beri yapılan incelemelerde, barem derecelerinin ve özel emeklilik hükümlerinin kabulünden doğan farkların, zam uygulanması suretiyle giderilmesinin ve eşitliğin sağlanmasının mümkün olamayacağı sonucuna varıldığı belirtilerek, bu durum karşısında, daha köklü tedbirler alınmasının öngörüldüğü ifade edilmektedir.

Bu maksatla, 15 . 7 . 1965 tarihli ve 669 sayılı Kanunla, birinci kademede, 5434 sayılı Kanundan önce bağlanmış emekli, dul ve yetim aylıkları, 1 . 1 . 1950 tarihindeki (Subay ve askerî memurlarda 17 . 3 . 1950 tarihli ve 5609 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki) emsalleri seviyesine getirilmiştir.

Sözü geçen kanunun gerekçesinde de ifade edildiği üzere, ikinci kademede de, 1 . 1 . 1950 tarihindeki emsalleri seviyesine getirilmiş aylıklarla, bu tarihten sonra bağlanmış olan aylıkların, personel kanunlarından sonra bağlanması gereken aylık seviyelerine yükseltilmesi düşünülmüştür.

Ancak, 1 . 1 . 1950 tarihinden sonra kabul edilen özel bir hükümle, emekli aylıkları nisbetleri arasında da fark husule geldiğinden, evvel emirde aylık nisbetleri arasındaki farkların giderilmesi zaruri görülmüştür.

Bu tasarı ile, aylık nisbetleri arasındaki farkların düzeltilmesi sağlanırken, bu meyanda, barem derecelerinin yükseltilmesinden doğan farkların da giderilmesi uygun bulunmuştur.

Ayrıca, emekli, dul ve yetim aylıkları arasında bundan sonra yeni eşitsizliklerin zuhurunu tamamen önlemek maksadıyla, ileride aylık tutarlarında yapılacak yükseltmelerin, emekli, dul ve yetim aylıklarına da intikali nazara alınmıştır.

Tasarıda, emekli ikramiyelerinin 15 aylık tutarına yükseltilmesi ve emekli keseneği ile karşılıkların artırılması öngörülmekte; diğer taraftan, halen Hazine'den ödenen ve miktarı 80 bin civarında olan emekli, dul ve yetim aylıkları ile, son defakabul edilen kanunlarla yekünü yüksek miktarlara ulaşmakta olan vatani hizmet tertibinden bağlanan ve bundan sonra bağlanacak aylıkların da Emekli Sandığı tarafından bağlanması ve çekle ödeme yapılması sağlanmaktadır.

Genel olarak yukarıda arz edilen hususları ihtiva eden tasarı Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş ve benimsenmiştir.

II - Millet Meclisince kabul edilen maddeler hakkında Komisyonumuzun görüşleri ve değiştirilen maddelerin gerekçeleri :

a) Tasarının 1 nci maddesiyle 5434 sayılı Kanuna eklenen ve emekli, dul ve yetim aylıkları arasındaki nisbet farkını kaldırmak suretiyle, sosyal güvenlik alanında önemli bir reform teşkil edecek olan Ek 1 nci madde, Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

b) Tasarının kanunlaşmasından sonra aylık tutarlarında husule gelecek yükselmelerin, emekli, dul ve yetim aylıklarına da intikalini sağlamak üzere tanzim edilmiş bulunan Ek 2 nci madde, yeni eşitsizliklerin zuhurunu önlemek bakımından Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş ve redaksiyona ilişkin değişiklik yapılmak suretiyle kabul olunmuştur.

c) Emekli, âdi mâlûllük veya vazife mâlûllüğü aylığı bağlananlardan fiilî hizmet süreleri 30 yılı doldurmuş bulunanlara, halen 12 aylık tutarında ödenmekte olan «emekli ikramiyesi»nin, 15 aylık tutarına yükseltilmesi hükmünü ihtiva eden Ek 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

ç) Tasarının 1 nci maddesiyle 5434 sayılı Kanuna eklenen Ek 4 ncü madde, halen iştirakçilerden alınmakta olan yüzde 6 nisbetindeki emeklilik keseneğinin yüzde 8 e ve kurumlardan alınmakta olan yüzde 6 nisbetindeki karşılıkların da yüzde 14 e çıkarılmasını öngörmektedir.

Emekli Sandığının kaynaklarını artırmak ve malî dengesini korumak gayesine mâtuf bulunan madde Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

d) Ek 5 nci madde, tasarıda yer almadığı halde, Millet Meclisi Genel Kurulundaki müzakereler sırasında tasarıya ilâve edilmiş olup, «daimi veya geçici kadrolardan ücret veya yevmiye olarak çalıştırılan emeklilerin, emekli aylıklarının kesileceği» hükmünü ihtiva etmektedir.

Genel olarak, emeklilerin, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerinde ve bunlara bağlı kuruluşlarda, emekli aylığından başka ikinci bir ücret veya yevmiye almak suretiyle çalıştırılmaları, emeklilik müessesesi anlayışının tabii bir sonucu olarak Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmemekle beraber, Ek 5 nci maddenin, Millet Meclisinde karara bağlanan şekli ile muhafazası halinde, her hangi bir uygulamanın söz konusu olamayacağı ve maddenin, işleme kabiliyetinden mahrum bir prensip hükmünden ibaret kalacağı tesbit edilmiş bulunmaktadır.

Esasen, bâzı Devlet hizmetlerinin taşıdığı özellik bakımından, lüzumlu hallerde emeklilerin de muayyen görevlerde istihdam edilmeleri, Devlet hizmetlerinin gereken ölçüler dâhilinde yürütülmesini sağlamak yönünden zaruri bulunmaktadır.

Bu itibarla, çalışmalarına ihtiyaç duyulan emeklilerin istihdamını kesinlikle önleyici nitelikte bulunan Ek 5 nci maddenin aynen kabulü Komisyonumuzca mümkün görülmemiş ve «mahiyeti itibarıyla hizmetin görülmesinde mücbir bir sebebin olması ve özel bir ihtisastan gerekmesi» hallerinde emeklilerin de çalıştırılmalarını sağlamak üzere maddede gerekli değişiklik yapılarak, bu istisna hükmünü, günün ihtiyaçlarına ve şartlarına göre uygulamak yetkisi Bakanlar Kuruluna verilmiştir. Böylece, ilgili Bakanlığın teklifi ve Maliye Bakanlığının mütalâası alınmak suretiyle Bakanlar Kurulu Kararı ile belirtilen yerlere, maddede tesbit edilen şartların mevcudiyeti halinde emeklilerin de tâyin edilebilmeleri öngörülmüştür.

e) Ek 6 nci madde, tasarı metnine Komisyonumuzca ilâve edilmiş olup, aylıkların zamanında ödenebilmesini sağlamak üzere, genel ve katma bütçelerin emekli keseneği karşılıkları tertiplerinden Emekli Sandığına yeteri kadar avans verilmesi hükmünü ihtiva etmektedir.

f) Bâzı kanunların, bu kanuna aykırı hükümlerinin kaldırılmasını öngören 2 nci madde, Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

g) Tasarının 3 ncü maddesiyle 5434 sayılı Kanuna eklenen, çeşitli kanunlarla bağlanmış ve halen Hazinece ödenmekte olan emekli, dul ve yetim aylıkları ile, vatani hizmet aylıklarının Emekli Sandığına devri hakkındaki geçici 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

h) Geçici 2 nci madde, bu tasarının kanunlaşmasından önce bağlanmış emekli, dul ve yetim aylıkları hakkında da Ek 1 nci madde hükümlerinin uygulanmasını; ayrıca, bu aylıkların, kanunun yürürlüğe gireceği tarihteki emsallerinin aylıkları nazara alınarak yükseltmeye tabi tutulmasını öngörmektedir.

Geçici 2 nci madde de komisyonumuzca aynen kabul edilmiş; diğer taraftan, 24 Şubat 1330 tarihli Gedikli Zabitan Kanununa tabi ve tamamı emekliye sevk edilmiş bulunan Gedikli Subayların 5802 sayılı Astsubay Kanununun geçici 3 ncü maddesine göre Astsubay sınıfına geçirilmeleri kabul edilmiş bulunduğu, ancak bu kişilerin hiçbirinin astsubay sınıfına geçmediği nazara alınarak; gedikli subayların statüsünde bulunmaları ve her hal ve kârda 4 ncü kademe astsubaydan daha kıdemli olmaları tesbit edildiğinden, yapılacak intibakta bunların 4 ncü kademedeki astsubay sayılması, ilgili Hükümet temsilcilerinin izahatı muvacehesinde kabule değer görülmüştür.

1) Millet Meclisi Geçici Komisyonunca tasarıya ilâve edilen geçici 3 ncü madde, daha önce 7242 ve 334 sayılı Kanunlarla uygulanması yapılan ve adı geçen kanunların yürürlüğe girdiği tarihlerde 20 yıl ve daha fazla fiilî hizmeti bulunanların 25 yıl doldurdıklarında emekliye ayrılabilmelerini sağlayan hükmün, yine aynı surette uygulanmasını öngörmektedir ve komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

i) Millet Meclisi Geçici Komisyonunca tasarıya eklenen ve Millet Meclisi Genel Kurulunda kabul edilen tasarının geçici 4 ncü maddesi ile; emekli, âdi mâlûllük ve vazife mâlûllüğü aylığı almakta iken, 1 . 1 . 1950 tarihinden sonra mahkûmiyetleri sebebiyle aylıkları kesilmiş olanlardan bilâhara aylık bağlananlara, bu defa aylıklarının kesildiği tarih ile yeniden bağlandığı tarih arasında geçen süreye ait aylıklarının ödenmesi öngörülmüştür.

Mülga 30 . 6 . 1930 tarihli ve 1683 sayılı Askerî ve Mülkî Tekaüt Kanunu hükümlerine göre, emeklilerden mahkûm olanların emekli aylıkları kesilmekte, mahkûmiyetleri süresince dul ve yetimlerine aylık bağlanmakta, tahliyelerinde bu da kesilmekte idi. 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanunu ile, bu durumda olanların dul ve yetimlerinin muhtacolmaları ve bir yıl içinde müraعات etmeleri şart kılınmıştır. Oysa, Emekli Sandığı, 5434 sayılı Kanunla sigorta prensiplerine göre kurulmuş olduğu cihetle, mahkûmiyet halinin, kazanılmış emeklilik haklarını düşürmemesi gerekir. Bu sebeple, 30 . 5 . 1963 tarihli ve 241 sayılı Kanunla bu durumda olanların kendilerine aylık bağlanması ve aylık alanların da aylıklarının kesilmemesi kabul edilmiştir.

Ancak, sigorta prensiplerine göre kurulmuş ve sosyal güvenliğin teminatı olan bir sistemin işleyişinde zamanasımı gibi kısıtlamaların asla söz konusu olmaması lâzımdır. Nitekim, emekli statüsünü daha modern ve sosyal adalet esaslarına göre düzenliyecek olan bu yeni tasarının hiçbir maddesinde zamanasımı gibi bir kısıtlama bulunmamaktadır. Bu sebeple, 30 . 5 . 1963 tarihli ve 241 sayılı Kanunda, 20 yıldan fazla hizmeti bulunup da yeniden istihkak sahibi bulunanlara, müraعات için konmuş bulunan bir yıllık zamanasımı kısıtlamasının da ilerde kaldırılması Komisyonumuzca temenni edilmiştir.

j) Bu kanunun uygulanmasına ait işlemlerin zamanında yapılmasını sağlamak üzere görevlendirilecek personelle ilgili hükümleri ihtiva eden geçici 5 ne madde aynen kabul edilmiştir.

k) Komisyonumuzca aynen kabul edilen geçici 6 ne madde, Hazineден ödenmekte olan aylıkların Emekli Sandığına devri dolayısıyla Maliye Bakanlığı Emekli İşleri Müdürlüğünde ağıkta kalacak memurlar hakkında yapılacak muameleyi tâyin etmektedir.

l) Tasarıda yer almadığı halde Millet Meclisi Genel Kurulunda metne ilâve edilen geçici 7 ne madde, Emekli Sandığı ile münasebetleri kesilmiş bulunanların yeniden münasebet tesis etmelerine yol açacak nitelikte telâkki edildiğinden, daha önce muhtelif kanunlarla tesbit olunan prensiplerin muhafazasını sağlamak mülâhazasıyla metinden çıkarılmış; yerine, Hazinece ödenen emekli, dul ve yetim aylıklarının gecikmesini önlemek gayesiyle Mart ve Haziran 1969 dönemlerine ait aylıkların, avans olarak yine Hazinece ödenmelerine devam olunmasını sağlayıcı hüküm, geçici 7 ne madde olarak metne ilâve edilmiştir.

m) Tasarının kanunlaşmasını mütaakıp, fiili hizmet süreleri 30 yıl ve daha fazla olanlardan bir yıl içinde emekliye sevk edilmelerini isteyenlere, aylıklarının 24 katı tutarında emekli ikramiyesi verilmesini öngören ve tasarıya Millet Meclisi Genel Kurulunda ilâve edilmiş bulunan geçici 8 ne madde; kanunların genelliği ve devamlılığı prensibine, eşitlik esaslarına ve bu kanunun genel esprisine aykırı nitelikte olduğundan metinden çıkarılmıştır.

Çıkarılan madde yerine, geçici 8 ne madde olarak, yükseltme işlemleri yapılınca kadar ödenmekte olan aylıkların, sonradan mahsubu yapılmak üzere yüzde 30 zamalı olarak ödenebilmesi imkânını sağlayan hüküm metne ilâve edilmiştir.

n) Halen, durumları Ek 5 ne maddenin birinci fıkrası kapsamına girenler hakkında yapılacak işlemi tesbit etmek üzere gerekli hüküm, geçici 9 ne madde olarak tasarıya eklenmiştir.

Tasarının Komisyonumuzdaki müzakereleri sırasında Maliye Bakanının vermiş oldukları izahattan anlaşıldığına göre; halen geçici kadrolarda 480 ve yevmiyeli 577 olmak üzere 1 057 emekli genel bütçeden para almak suretiyle, 465 emekli de İktisadi Devlet Teşekküllerinde çalışmaktadır.

Komisyonumuzca, ancak 1 522 kişiden ibaret olan söz konusu emeklilerin, durumlarını ayarlayabilmelerine imkân vermek maksadiyle, bunların, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl için yazı ile, görevlerine devam edip etmeyeceklerini Emekli Sandığına bildirmeleri ve bu süre sonunda görevlerinden ayrılmayanların emekli, âdi mâlullük ve vazife mâlullüğü aylıklarının kesilmesi uygun görülmüş ve geçici 9 ne madde olarak kabul edilmiştir.

o) Yürürlük ve yürütme maddelerini ihtiva eden 4 ne ve 5 ne maddeler, komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

III - Tasarımın, 1 Mart 1969 tarihinde yürürlüğe girmesi öngörölmüş bulunduğundan, Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması da kararlaştırılmıştır. Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Aydın İ. C. Ege	Sözcü Manisa O. Karaosmanoğlu	Kâtip Cumhurbaşkanınca S. Ü. V. Güvenç	Balıkesir M. Güler
Balıkesir C. İnkaya	Erzurum O. Alihocagil	Muş Söz hakkım saklı İ. Bingöl	Ordu Ş. Köksal

Tabii Üye
Söz hakkım saklı
S. Karaman

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir :

EK MADDE 1. — Emekli, âdi mâlûllük ve ya vazife mâlûllüğü aylıklarının nisbeti, fiilî ve itibari hizmet sürelerinin toplamı 30 yıl olanlar için emekli keseneğine esas aylığın % 70 i olarak uygulanır.

Fiilî ve itibari hizmet süreleri toplamı 30 yıldan az olanlara, her tam yıl için % 1 eksigi, fazla olanlara da her tam yıl için % 1 fazlası üzerinden bağlanır.

Fiilî ve itibari hizmet süreleri toplamında ki ay kesirleri tam ay sayılır. Yıl kesirlerinin her ayı için emekli aylığı bağlanmasına esas tutulan aylık veya ücret tutarının % 1 inin 12 de biri emekli aylığına ayrıca eklenir.

Ancak, bağlanacak aylıkların toplamı emekli, âdi mâlûllük aylıklarında, emekliliğe esas aylıklarının % 80 ini ve vazife mâlûllüğü aylıklarında da % 100 ünü geçemez.

EK MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra barem, teşkilât, kadro ve sair kanunlarda yapılacak değişiklikler sonunda aylık tutarlarında husule gelecek yük-

GEÇİCİ KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ
METİN

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa ek ve geçici maddeler eklenmesine ve bu kanunun bâzı hükümlerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir :

EK MADDE 1. — Millet Meclisi metninin ek 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra barem teşkilât, kadro ve sair kanunlarda yapılacak değişiklikler sonunda aylık tutarlarında husule gelecek yük-

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

selmeler; aynı rütbe, kadro unvanı ve dereceden bağlanmış olan emekli, âdi mâlûllük ve vazife mâlûllüğü aylıkları ile dul ve yetim aylıkları hakkında da uygulanır.

Yükseltmeye esas olacak rütbe, kadro unvanı, derece ve sair yönlerden eşitlikleri; Devlet Personel Dairesi, Maliye Bakanlığı, T. C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü ve ilgili kurumların birlikte hazırlayacakları teklif üzerine Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.

EK MADDE 3. — Emekli, âdi mâlûllük veya vazife mâlûllüğü aylığı bağlananlardan, fiilî hizmet süreleri 30 yılı doldurmuş bulunanlara (emekli ikramiyesi) adı ile, bu aylıklarına esas tutulan görev aylık veya ücretleri tutarının 15 katı bir defaya mahsus olmak üzere ödenir.

Bu ikramiye, fiilî hizmet süreleri 25 yıl ile 30 yıl arasında bulunanlara, her tam fiilî hizmet yılı için, bağlanmaya esas tutulan görev aylık veya ücretleri tutarının yarısı nisbetinde ödenir.

EK MADDE 4. — İştirakçilerden alınmakta olan % 6 nisbetindeki emeklilik keseneği % 8 e kurumlardan alınmakta olan % 6 nisbetindeki karşılıklar da % 14 e çıkarılmıştır. 5434 sayılı Kanunun 34 ncü maddesi ile, geçici 15 ve 16 ncü maddeleri gereğince alınan fiilî hizmet zamları karşılığı, 38 nci maddesi gereğince alınan itibari hizmet müddetleri karşılığı ve 39 ncü maddesi gereğince alınan 55 ten eksik yaş farkları karşılığı yukarıda belirtilen emekli keseneği ve karşılığı toplamına yükseltilmiştir.

EK MADDE 5. — Emekliliğe tabi olmıyan, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerinde ve bunlara bağlı kuruluşlarda, daimî veya geçici kadrolardan ücret veya yevmiye almak suretiyle çalıştırılan emeklilerin, emekli aylıkları kesilir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

selmeler; aynı rütbe, kadro unvanı ve dereceden bağlanmış bulunan emekli âdi mâlûllük ve vazife mâlûllüğü aylıkları ile dul ve yetim aylıkları hakkında da uygulanır.

Yükseltmeye esas olacak rütbe, kadro unvanı, derece ve sair yönlerden eşitlikleri; Devlet Personel Dairesi, Maliye Bakanlığı, T. C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü ve ilgili kurumların birlikte hazırlayacakları teklif üzerine Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.

EK MADDE 3. — Millet Meclisi metninin Ek 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 4. — Millet Meclisi metninin Ek 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

EK MADDE 5. — T. C. Emekli Sandığı Kanununa tabi daire, kurum ve ortaklıklar ile bunların Sosyal Sigortalar Kanununa tabi işyerlerinde emekliliğe tabi olmıyan ücretli, geçici kadrolu veya yevmiyeli hizmetlere tâyin edilen emeklilerin, buralarda çalıştıkları sürece emekli, âdi mâlûllük veya vazife mâlûllüğü aylıkları kesilir.

Bunları çalıştıranlar, vazifeye başladıkları tarihlerden itibaren bir ay içinde yazı ile T. C. Emekli Sandığına bildirirler.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 2. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununun geçici 20 nci maddesinin 3 nci fıkrasının; Hazinece bütçelerin zat maaşları bölümüne konulacak ödenek miktarına ve bu bölümden aktarma yapılamıyacağına dair hükmü ile, sözü geçen kanunun bu kanuna aykırı diğer hükümleri, 2 . 8 . 1960 tarihli ve 42 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin son fıkrası, 8 . 11 . 1960 tarihli ve 124 sayılı Kanun kaldırılmıştır.

MADDE 3. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Çeşitli kanunlarla bağlanmış veya bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra bağlanacak, Hazinece ödenmesi gerekli emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, harb mâlûllüğü, dul ve yetim aylıkları (vatani hizmet aylıkları dâhil) ile toptan ödemelerin ve bunlara ilişkin çeşitli hakların bağlama ve ödeme işlemleri 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre T. C. Emekli Sandığına yapılır.

Vatani hizmet aylıkları ödeneği Maliye Bakanlığı bütçesine konur ve bu aylıklar ödendikçe faturası karşılığında Sandığa verilir. Devir ve ödeme işlemlerine esas olacak maaş kayıt örneklerinin ve sair evrakın şeklinin tesbiti, hazırlanması Maliye Bakanlığı ile T. C. Emekli Sandığı tarafından müştereken yapılır.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

Şu kadar ki, mahiyeti itibariyle hizmetin görülmesi mücbir bir sebebe dayandığı ve özel bir ihtisası gerektirdiği ilgili Bakanlığın teklifi ve Maliye Bakanlığının mütalâası alınmak suretiyle Bakanlar Kurulu kararı ile belirtilen yerlere tâyin edilecekler hakkında 1 nci fıkra hükmü uygulanmaz.

EK MADDE 6. — Emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, harb mâlûllüğü, dul ve yetim aylıklarının (vatani hizmet tertibinden bağlanan aylıklar dâhil) zamanında ödenmesini teminen lüzumu halinde genel ve katma bütçelerin emekli keseneği karşılıkları tertiplerinden, T. C. Emekli Sandığına yeteri kadar avans verilir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir :

GEÇİCİ MADDE 1. — Millet Meclisi metninin geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

Bunların Sandığa intikaline ait esaslar da aynı şekilde tesbit olunur.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce çeşitli emeklilik kanunları hükümlerine göre bağlanmış olan emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, dul ve yetim aylıkları hakkında da bu kanunun ek 1 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Ayrıca, 15 . 7 . 1965 tarihli ve 669 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddesi gereğince yükseltmeye tabi tutulan emekli âdi mâlûllük vazife mâlûllüğü veya dul ve yetim aylıkları ile 1 . 1 . 1950 tarihinden bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar bağlanmış olan emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü veya dul ve yetim aylıkları; bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihteki rütbesi, kadro unvanı, derecesi, fiilî ve itibari hizmet süresi aynı olanlara bağlanması gereken aylık miktarlarına yükseltilir. Yükseltmeye esas olacak rütbe, kadro unvanı, derece ve sair yönlerden eşitlikleri; özel teadül ve kuruluş kanunları hükümleri göz önünde tutulmak suretiyle Devlet Personel Dairesi, Maliye Bakanlığı, T. C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü ve ilgili kurumların birlikte hazırlayacakları teklif üzerine, Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.

GEÇİCİ MADDE 3. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa ek 28 . 2 . 1959 tarihli ve 7242 sayılı Kanunun, 19 . 9 . 1963 tarihli ve 334 sayılı Kanunla değişik muvakkat maddesi hükmü, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 20 yıl ve daha fazla fiili hizmet süresi bulunanlar hakkında da uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4. — Emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü aylığı almakta iken, 1 . 1 . 1950 tarihinden sonra mahkûmiyetleri sebebiyle aylıkları kesilmiş olanlardan, yeniden aylık bağlananların, aylıklarının kesildiği tarihle, bağlandığı tarihler arasındaki aylıkları müracaatları üzerine kendilerine veya dul ve yetimlerine ödenir.

Ancak mahkûmiyetleri süresince dul ve yetimlerine ödenmiş aylıklar varsa bundan mahsubedilir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

GEÇİCİ MADDE 2. — Millet Meclisi metninin geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Millet Meclisi metninin geçici 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Millet Meclisi metninin geçici 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu kanunun uygulanmasına ait işlemlerin zamanında yapılmasını sağlamak maksadiyle çalışma saatleri dışında görevlendirilecek personele verilecek fazla çalışma ücretleri ilgili kurumların bütçelerinden (emekli, dul ve yetim aylıkları ve ödenekleri bölümünden) karşılanmak üzere, Maliye Bakanlığının mütalâası alınarak Bakanlar Kurulunca tesbit olunur.

GEÇİCİ MADDE 6. — Hazineden ödenmekte olan emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, harb mâlûllüğü, dul ve yetim aylıkları ile vatani hizmet aylıklarının bağlama ve ödeme işlemlerinin T. C. Emekli Sandığına devri tamamlandıktan sonra, Maliye Bakanlığı Emekli İşleri Müdürlüğündeki kadrolardan kullanılmasına ihtiyaç görülmiyenleri kaldırmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

Kaldırılan kadrolardan açıkta kalacak olan memur ve hizmetliler Maliye Bakanlığında ve T. C. Emekli Sandığındaki boş kadrolara öncelikle tâyin edilirler.

GEÇİCİ MADDE 7. — Yasama organı üyelerinden olup da 1046 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce üyelikten ayrılmış veya vefat etmiş veya emekliye ayrılmış bulunanlar hakkında da 1046 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 8. — Emeklilik hakkını haiz olup da bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren bir yıl içinde emekliye sevk edilmelelerini isteyen ve talepleri üzerine emekliye sevk olunanlardan fiilî hizmet süreleri 30 yıl ve daha yukarı olanlara bir defaya mahsus olmak üzere emekli aylığına esas olan görev aylıklarının 24 katı tutarında ikramiye verilir. Fiilî hizmet süresi 25 yıl ile 30 yıl arasında olanlara ödenecek ikramiye, 30 yılı dolduranlar için verilecek ikramiye miktarının, beher tam hizmet yılı için 30 da 25 ve daha fazla yıllara isabet eden miktarı nisbetinde ödenir.

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

GEÇİCİ MADDE 5. — Millet Meclisi metninin geçici 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 6. — Millet Meclisi metninin geçici 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 7. — Geçici 1 nci madde uyarınca T. C. Emekli Sandığına devredilecek aylıkların Mart ve Haziran 1969 dönemleri, Ek 6 ncı maddedeki avanstan karşılanmak ve sonradan mahsubu yapılmak üzere Maliye Bakanlığınca ödenir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

(Geçici Komisyonun kabul ettiği metin)

GEÇİCİ MADDE 8. — Geçici 2 nci madde gereğince yükseltme işlemleri yapıncaya kadar, ödenmekte olan emekli, âdi mâlûllük, vazife mâlûllüğü, harb mâlûllüğü, dul ve yetim aylıkları, sonradan mahsubedilmek üzere, % 30 zamlı olarak ödenebilir.

Ancak, 2 . 8 . 1960 tarihli ve 42 sayılı Kanun gereğince ödenen aylıklar, 15 . 7 . 1965 tarihli ve 669 sayılı Kanun uyarınca 250 liraya yükseltilmek suretiyle ödenen aylıklar ve vatani hizmet tertibinden bağlanmış aylıklar ile er vazife mâlûllüğü aylıkları hakkında bu maddede hükmü uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 9. — Halen Ek 5 nci maddenin 1 nci fıkrası şümulüne giren emekliler, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yazı ile görevlerine devam edip etmiyeceklerini T. C. Emekli Sandığına bildirmeye mecburdurlar. Bu müddet içinde tercih hakkını kullanmış olanlarla olmıyanların emekli, âdi mâlûllük veya vazife mâlûllüğü aylıkları, birinci yılın sonunu takibeden aybaşından itibaren kesilir.

Bunları çalıştıranlar, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde T. C. Emekli Sandığına bildirirler.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanun 1 . 3 . 1969 tarihinde yürürlüğe girer.

Şu kadar ki, geçici 1 nci madde gereğince yapılacak devir işlemleri ile geçici 2 nci maddede yazılı yükseltme işlemlerine ve geçici 3 ve 5 nci maddelerin uygulanmasına bu kanunun yayımı tarihinden itibaren başlanır.

MADDE 5. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.